

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1999-2000

16 februari 2000

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

ACTUELE VRAGEN

Inhoud

Nr. 35

Woensdag 16 februari 2000
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van de heer Frans Ramon tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de voorstellen van de minister om jongeren meer te laten sporten, in en buiten school	
Actuele vraag van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het overleg met de minister van Onderwijs betreffende de inbreng van het onderwijsveld in het globaal Vlaams sportbeleid	1
Actuele vraag van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de facturen voor bijzondere mestafnameplicht aan landbouwbedrijven in het waterwingebied Kluizen	2
Actuele vraag van mevrouw Hilde De Lobel tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de annulering in Oostenrijk van bestellingen bij Vlaamse bedrijven	3
Actuele vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de vestigingsplaats van het Vlaams Radio Orkest	4
Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hoge uitval van studenten in het universitair onderwijs	5
Regeling van de werkzaamheden	7

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.29 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Norbert De Batselier, Niki De Gryze, Johan Demol, Mark Van der Poorten : gezondheidsredenen ;

Maria Tyberghien-Vandenbussche : buitenslands ;

Veerle Heeren : familieverplichtingen.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)

Actuele vraag van de heer Frans Ramon tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de voorstellen van de minister om jongeren meer te laten sporten, in en buiten school

Actuele vraag van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het overleg met de minister van Onderwijs betreffende de inbreng van het onderwijsveld in het globaal Vlaams sportbeleid

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Ramon tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de voorstellen van de minister om jongeren meer te laten sporten, in en buiten school, en van de heer Van Nieuwkerke tot minister Sauwens, over het overleg met de minister van Onderwijs betreffende de inbreng van het onderwijsveld in het globaal Vlaams sportbeleid.

Wegens gezondheidsredenen kan minister Sauwens niet aanwezig zijn. Minister Anciaux zal in zijn plaats antwoorden namens de Vlaamse regering.

De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, collega's, minister Sauwens heeft deze week zijn bezorgdheid geuit over de fysieke conditie van de Vlaamse jongeren. Dat is niet nieuw : de conditie van de jeugd stagneert of gaat erop achteruit. Wel nieuw zijn de twee voorstellen van de minister. Enerzijds had hij het over het onderwijs, anderzijds over de jeugd-sportconvenants met de gemeenten.

Op het vlak van onderwijs stelde hij voor het aantal uren lichamelijke opvoeding in het secundair en basisonderwijs op te drijven. Er werd reeds een werkgroep Onderwijs-Sport opgericht. Dat is een heel goed initiatief. Mensen die zich met dit probleem bezighouden zeggen al jaren dat er een geïntegreerde aanpak nodig is op het vlak van volksgezondheid, sport en onderwijs. Het departement Onderwijs legt eerder de klemtoon op naschoolse activiteiten en kinderopvang dan op een uitbreiding van het aantal lessen lichamelijke opvoeding. In elk geval is het positief dat er wordt overlegd.

Mijnheer de minister, ik zou vooral graag meer vernemen over de lokale jeugdsportconvenants. Waaraan wordt gedacht ? Zal er meer of betere infrastructuur ter beschikking worden gesteld ? Zal het aanbod uitbreiden ? Zal de kwaliteit verbeteren ? Wat zal worden gedaan ter verbetering van de professionaliteit van de sportclubs ?

In de commissie voor Sport hebben we onlangs gediscussieerd over de mogelijkheid dat leerkrachten LO halftijds als leerkracht blijven werken, en halftijds in een sportclub aan de slag gaan ? Zullen die leerkrachten worden gefinancierd via de begroting voor Sport ? Ik kreeg dus heel graag meer uitleg over de inhoud van de convenants.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de leden van de commissie voor Sport beschouwen de minister van Sport als een ambassadeur voor sport in de Vlaamse regering. We stellen al een tijdlang vast dat sport meer is dan een gelegenheid die enkel van belang is voor de minister bevoegd voor Sport. De fysieke conditie van de jongeren en kinderen valt immers ook onder de

Van Nieuwkerke

bevoegdheden Welzijn en Gezondheid, en ook onder Onderwijs. Het is logisch dat ook de andere bevoegde ministers zich zorgen maken over dit probleem.

Onlangs hebben we in de commissie voor Onderwijs op vraag van de heer Denys gedebatteerd over deze zaak. De minister van Onderwijs vertelde toen dat ze de dag na de vergadering een onderhoud zou hebben met de minister van Sport. Onderwijs is trouwens een heel complex gegeven. Heel wat componenten moeten worden onderzocht en verbeterd. We mogen ons niet enkel toespitsen op de leerkrachten LO, we moeten ook onderzoeken waarom te weinig gekwalificeerden sportles geven in de basisschool. Daarnaast worden er ook discussies gevoerd over het aantal uren sport op school. We moeten ook rekening houden met de Stichting Vlaamse Schoolsport en met de buitenschoolse activiteiten.

Ik ben dan ook benieuwd te horen welke thema's werden besproken tijdens het overleg en wat de intenties zijn van de ministers van Sport en van Onderwijs. Zal er een stappenplan worden opgesteld?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux (*Op de tribune*) : Dames en heren, via het jeugdsportconvenant zullen drie partners samenwerken : de gemeenten, de sportclubs en de scholen. Het is de bedoeling dat ze samen initiatieven nemen en projecten voorstellen, waardoor het aanbod aan activiteiten en infrastructuur wordt geoptimaliseerd. Een werkgroep buigt zich over de doelstelling, de doelgroepen en de procedures. De minister van Sport zal oordelen of de gezamenlijk – en enkel deze – ingediende projecten kwaliteitsvol genoeg zijn.

Minister Vanderpoorten had natuurlijk beter kunnen antwoorden op uw vragen over het overleg tussen de ministers Sauwens en Vanderpoorten. Voor zover ik weet, zijn er drie zaken besproken. Men had het over het beschikbaar stellen van de sportinfrastructuur van de scholen. Als tweede punt kwam de verdere uitbouw van de topsport-scholen aan bod. Punt drie waren de lessen lichamelijke opvoeding op alle onderwijsniveaus. Men had het over de kwaliteit van dat aanbod en over de flexibiliteit van de leerkrachten. De twee ministers zullen een interkabinettenwerkgroep oprichten om de details en concretisering voor te bereiden.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Ik begrijp dat u als waarnemend minister niet alle details van het overleg kent. Ik zou toch graag meer informatie krijgen over de afspraken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de facturen voor bijzondere mestafnameplicht aan landbouwbedrijven in het waterwingebied Kluizen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Matthijs tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de facturen voor bijzondere mestafnameplicht aan landbouwbedrijven in het waterwingebied Kluizen.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, onlangs hebben 25 landbouwers met bedrijven in het waterwingebied Kluizen een zware factuur ontvangen. De afzetting moet vóór 31 maart 2000 worden betaald. De heffing kadert in de algemene afnameplicht van de mestbank zoals goedgekeurd bij decreet van 20 december 1995, meer specifiek artikel 21 paragraaf 4. De factuur zou van uw kabinet komen en gebaseerd zijn op het feit dat er in 1999 geen goedgekeurd vergoedingsbesluit voorhanden was dat voorzag in die bijzondere mestafnameplicht van de mestbank. De prijs bedraagt 751 frank per kubieke meter. Hier is ook 100 frank per kubieke meter kwaliteitstoelage inbegrepen. Dat is conform de algemene afnameplicht van de mestbank.

Die bedrijven hebben echter in januari 1999 als gevolg van een aanvraag tot afname, een aangetekend schrijven ontvangen van de mestbank. Daarin staat dat ze voldoen aan de voorwaarden voor het gebruik van de bijzondere mestafnameplicht omdat ze in een kwetsbaar waterwingebied liggen. Volgens de aangetekende brief zou de mestbank in eerste instantie de kosten dragen. Men verwijst naar een besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 1998 waarin die bijzondere afnameplicht goed-

Matthijs

gekeurd is. Men vermeldt tevens dat dit vergoedingsbesluit gemeld is bij de Europese Commissie.

Begin 1999 zei men dus dat de mestbank zal opdraaien voor de kosten zoals bepaald in het besluit van 1998, en nu krijgt men toch een factuur. Moeten de landbouwers die factuur nu betalen? Of is er een andere oplossing?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer Matthijs, ik ben door de betrokken landbouwers via de Boerenbond van die factuur op de hoogte gebracht. Die facturen werden niet in opdracht van mijn kabinet verstuurd, maar wel door mijn administratie. Ik ben dan ook volledig politiek verantwoordelijk.

Ik denk dat de facturen terecht werden verstuurd. Ze zijn immers gebaseerd op een besluit dat bepaalt dat de mestbank in waterwingebieden de mestafzet op zich moet nemen en voor het mestoverschot verantwoordelijk is als de producent het vraagt, met terugbetaling van de kosten. Daarnaast heeft de mestbank een zeer belangrijke bemiddelingsrol, decretaal en via dat besluit vastgelegd.

Uiteindelijk hebben dit jaar 25 landbouwers een beroep gedaan op die regeling. De vorige jaren lag dat aantal veel hoger. Bij iedere aanvraag wees de Mestbank immers op haar bemiddelingsrol waardoor ze voor de landbouwers gronden kan zoeken voor de mestafzet. Een onderlinge overeenkomst zou de landbouwers immers veel minder kosten. Dit is aan elke landbouwer individueel meegeedeeld. Slechts een twintigtal in plaats van meer dan 50 landbouwers heeft een beroep gedaan op deze regeling.

U zegt dat die facturen ten onrechte zijn verstuurd. In deze brief staat eveneens dat de betaling moest gebeuren voor eind 1999. In hetzelfde besluit staat dat de kosten daarvan moeten worden gedragen door de producent. In 1996 en 1997 is voor de landbouwers die op dezelfde regeling een beroep hebben gedaan, afgesproken dat die facturen zouden worden afgetrokken van de vergoedingen waarop ze recht hebben. In 1996 is dat ook gebeurd aangezien de vergoedingen zijn uitbetaald. In 1997 moest men nog wachten op het fiat om de vergoedingen uit te betalen. Pas dan kunnen de facturen worden afgetrokken van het bedrag waarop elke landbouwer recht heeft. Voor 1998 is een aparte regeling ingevoerd waarbij de Vlaamse regering aan Euro-

pa heeft gevraagd om zelf de vergoedingen te betalen. Deze vraag is nog niet beantwoord. Voor 1998 is er nog onzekerheid. Voor 1999 is er geen vergoedingsregeling. Zowel minister Kelchtermans als ikzelf waren daartegen omdat de vergoedingen degressief moesten zijn. Elke landbouwer die een beroep deed op de Mestbank, wist dat die factuur ooit zou moeten worden betaald. Ik hoop dan ook dat u niet pleit voor een kwijtschelding. Tientallen andere landbouwers hebben immers wel een beroep gedaan op eigen middelen voor afzet. Ik kan geen aparte regeling uitwerken voor 25 landbouwers die ondanks het advies van de Mestbank, toch een beroep hebben gedaan op deze afzetregeling.

Ik geef u wel gelijk wanneer u het hebt over de hoogte van de bedragen. Ik heb vastgesteld dat de Mestbank de bijzondere toeslagen daarbij heeft gerekend. De bijzondere toeslagen werden mijns inziens ten onrechte aangerekend. Wanneer dit probleem juridisch is uitgeplozen, zullen we een nieuwe factuur opsturen met een lager bedrag voor de mestafzet. Daarbij wil ik ook nagaan of we de betalingstermijn niet kunnen spreiden. In elk geval zullen de vergoedingen voor 1999 moeten worden betaald.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, u hebt me niet goed begrepen. De landbouwers hebben van een pararegionale een aangetekende brief ontvangen waarin stond dat ze voldoen aan de voorwaarden. Het volgende jaar kregen ze de factuur. Het probleem is dus dat die mensen werden misleid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Hilde De Lobel tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de annulering in Oostenrijk van bestellingen bij Vlaamse bedrijven

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw De Lobel tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de annulering in Oostenrijk van bestellingen bij Vlaamse bedrijven.

Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de politieke woordenstorm die vorige week en de week voordien door ons land raasde, is niet zonder economische gevolgen gebleven. Dat was wellicht ook de bedoeling van minister Michel toen hij twee nieuwe skidisciplines uitvond : het moreel skiën en het niet-moreel skiën. Wanneer het echter gaat om een land waarvoor onze export tweemaal zo groot is als onze import, dan hoeft men geen econoom te zijn om te voorspellen dat dergelijke uitlatingen waarschijnlijk in het eigen gelaat zullen ontploffen. Vorige week konden we in De Standaard de volgende titel lezen : Oostenrijker boycot België. Het ging om het Vlaams boomkweekbedrijf Arbor, dat een zeer belangrijke bestelling uit Kitzbühel geannuleerd zag, met als argument de hetze die België tegen Oostenrijk voert. Arbor is het grootste dergelijk bedrijf van ons land en het vierde grootste van Europa. 90 percent van de omzet wordt uitgevoerd, waarvan een zeer groot deel naar Alpenlanden. Daar is ingevolge het skitoerisme voortdurend herbebossing nodig. Ook de Oostenrijkse klant uit Kitzbühel was geen kleine jongen. Het gaat namelijk om de grootste herbebossing van Oostenrijk. De dag daarna kreeg Arbor trouwens nog een tweede annulatie te verwerken, ditmaal uit Graz.

Mijnheer de minister, het zal de heer Michel waarschijnlijk worst wezen dat Vlaamse bedrijven schade lijden door zijn ondoordachte uitlatingen. Ik wil dan ook aan de Vlaamse minister van Buitenlandse Handel vragen welke maatregelen hij zal nemen om verdere schade voor onze Vlaamse exportbedrijven te voorkomen en of hij eventueel bereid is namens Vlaanderen zijn verontschuldiging aan Oostenrijk aan te bieden. Dat is namelijk een van de suggesties die de klant uit Kitzbühel heeft gedaan om op zijn annulatie terug te komen.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, uit een recent rapport van de Vlaamse vertegenwoordiger in Wenen blijkt dat het 'business as usual' is. Op dit ogenblik zijn er niet veel of eigenlijk geen problemen. De Vlaamse vertegenwoordiger in Wenen wijst erop dat hij 'slechts' weet heeft van twee Vlaamse bedrijven die problemen hebben gehad. De meeste bedrijven in Oostenrijk hebben geen besef van de nationaliteit van de bedrijven waarmee ze handel drijven. Het is dus moeilijk om te achterhalen of er politieke redenen meespelen bij annulaties.

In het licht van dat rapport kunnen we dus zeker niet spreken van een handelsoorlog of -boycot,

zoals u dat doet. Enige zin voor nuancering is veruit het beste om onze economische contacten te vrijwaren. Men heeft me hier gevraagd te zeggen dat de federale minister van Buitenlandse Zaken enkele ongelukkige uitspraken heeft gedaan. Als het nodig zou zijn om dat recht te zetten door acties, dan zal dat overwogen worden. Dat is wat men mij heeft gevraagd namens de minister bevoegd voor buitenlandse handel mee te delen.

De voorzitter : Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel : Ik weet niet welke twee bedrijven onze Vlaamse vertegenwoordiger in Oostenrijk bedoelt. Ik weet wél dat deze zaak Arbor 6 percent omzetverlies oplevert, en men verwacht dat het daar niet bij zal blijven. Arbor is een zeer grote onderneming. Arbor heeft de kranten gehaald ; andere bedrijven niet. Ik kan me echter niet inbeelden dat Arbor een alleenstaand geval is. (*Opmerking van de heer Ludo Sannen*) (*Rumoer*)

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de vestigingsplaats van het Vlaams Radio Orkest

De voorzitter : Aan de orde is actuele vraag van de heer Keulen tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de vestigingsplaats van het Vlaams Radio Orkest.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (*Op de tribune*) : Het verhaal over de huisvesting van het Vlaams Radio Orkest begint een beetje te lijken op de saga van the bold and the beautiful. Het wordt een verhaal van list en bedrog, van flirt en ontrouw. En blijkbaar is er ook sprake van een beetje heimwee naar het eerste lief : het Flagey-gebouw. Daar was het allemaal veel beter.

Aanvankelijk was afgesproken dat het VRO zou worden gehuisvest in Leuven. De stad Leuven heeft inspanningen geleverd om het oude Philipsgebouw te renoveren. Daar is men nog altijd mee bezig. Plots duiken er berichten op dat het VRO

Keulen

zou uitwijken naar de Bijloke in Gent. Het is een mooie zaal, maar niet erg geschikt : de akoestiek en het volume laten te wensen over.

Wat wordt nu de uiteindelijke vestigingsplaats van dit gezelschap ? De vraag is gewettigd, want we keren veel subsidies uit aan het VRO. Zoals het er nu naar uitziet, dreigt het VRO tussen wal en schip te vallen, en geen dak boven het hoofd meer te hebben.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, vooreerst moet ik vaststellen dat de intendant van het VRO toch wel iets te voortvarend is geweest. De regeringscommissaris heeft dat ook in de raad van bestuur ter bespreking voorgelegd. Soms is enige terughoudendheid op zijn plaats.

Verder kan worden gezegd dat de Bijloke-zaal in Gent wellicht niet de meest ideale plek is. Het Flagey-gebouw is ook niet onmiddellijk een oplossing, want in het beste geval zou men die zaal pas in 2002 in gebruik kunnen nemen. Om dat gebouw bruikbaar te maken, zijn enorme investeringen nodig. Het Philips-gebouw in Leuven komt niet in aanmerking omdat de stad er andere plannen mee heeft. Het VRO heeft dat gebouw trouwens van zijn verlanglijstje geschrapt.

Er is afgesproken dat vanaf november het orkest en het koor een andere bestemming moeten zoeken. De stad Leuven heeft voorgesteld om uit te wijken naar de Predikherenkerk. Het VRO is van oordeel dat deze locatie vanuit akoestisch oogpunt niet echt voldoet. Misschien is het nodig om wetenschappelijk te onderzoeken of er daar wel akoestische problemen zijn. Als dat echt zo is, dan is dat zo : het orkest heeft recht op een goede akoestiek.

De intendant is iets te voortvarend geweest. Dat heeft geen positieve gevolgen gehad. Het stadsbestuur van Leuven heeft via de pers moeten vernemen dat het VRO naar Gent zou trekken. Ik begrijp dat het stadsbestuur wat op zijn tenen is getrapt. Zo een beslissing kondigt men niet aan zonder contact op te nemen met het stadsbestuur en het provinciebestuur, en zonder dat daar enige zekerheid over bestaat.

Ik denk dat we de zaak zelf in handen moeten nemen. In eerste instantie moeten we met het stadsbestuur van Leuven bekijken of er in die stad

een oplossing voorhanden is. Het orkest wijst de Predikherenkerk af. Volgens de stad gaat het echter om een geschikte zaal. Als daar een geschil over is, zullen we een deskundige moeten aanduiden om na te gaan of deze kerk hier al dan niet voor in aanmerking komt. In elk geval zal ik zelf via de administratie en het kabinet initiatieven nemen om voor het Vlaams Radio Orkest en het Vlaams Radio Koor een definitieve oplossing te vinden. We hebben hier nog even tijd voor nodig. De uiterste datum is november, maar de stad Leuven heeft een deadline gesteld die zeer dichtbij is. Het wordt dus tijd dat we de zaak zelf in handen nemen.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Ik heb vertrouwen in de minister, en neem hem dus op zijn woord. Ik hoop dat hij knopen doorhakt en ervoor zorgt dat het VRO een dak boven het hoofd heeft.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hoge uitval van studenten in het universitair onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Cock tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hoge uitval van studenten in het universitair onderwijs.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in de publicatie 'Vlaamse Onderwijsindicatoren in een internationaal perspectief' van 1999 staan alarmerende cijfers over de uitval van universitaire studenten. In Vlaanderen bedraagt deze uitval 53 procent. Enkel in Italië is deze nog hoger : 63 procent. Het Europese gemiddelde van studenten die aan de universiteit beginnen en het eindexamen halen, is 62 procent, terwijl dat in Vlaanderen maar 47 procent bedraagt. U begrijpt dat hier een kostenplaatje aan verbonden is.

Schort er iets aan de toewijzing naar de universiteiten en aan onze studiekeuzebegeleiding ? Hoe kunnen we jonge mensen beter vertrouwd maken met de richting die ze willen kiezen, en nagaan of

De Cock

het een verantwoorde keuze is ? Ik pleit geenszins voor een toename van bijvoorbeeld toelatingsexamens zoals voor artsen, tandartsen en burgerlijk ingenieurs, integendeel. Moeten we onze PMS-centra en onze leerkrachten van het laatste jaar van het ASO niet beter ondersteunen om dit in goede banen te leiden ? Welke beleidsmaatregelen denkt de minister te moeten nemen om het tij enigszins te doen keren ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de heer De Cock heeft verwezen naar de indicatoren die onlangs zijn gepubliceerd en ook ter kennis zijn gegeven aan de pers. Ik wil bij die cijfers twee kanttekeningen maken.

In de eerste plaats is Vlaanderen één van de weinige regio's in Europa waar geen algemeen toelatingsbeleid bestaat voor de universiteiten. U hebt verwezen naar de bij ons bestaande toelatingsproeven. In de meeste landen is er ofwel een examen op het einde van het secundair onderwijs, ofwel een strenger toelatingsbeleid. De cijfers van Vlaanderen worden vergeleken met die van de andere Europese landen. Dat trekt de vergelijking al enigszins scheef, wat niet wil zeggen dat er geen probleem is.

Als men de zaak ruimer bekijkt en ook de cijfers van het hoger onderwijs buiten de universiteit bekijkt, dan wordt het beeld heel anders. De uitval blijkt dan niet zo groot als men zou verwachten aan de hand van de cijfers voor de universiteiten. Dan heb ik het dus over heel het hoger onderwijs. Sommige studenten bereiken inderdaad met vertraging de eindmeet, maar die cijfers kan men zeker niet dramatisch noemen. In de indicatoren waren de cijfers van het hoger onderwijs buiten de universiteit niet opgenomen. Dat is jammer, want zo kan men niet vergelijken. Zij zijn wel opgenomen in een aantal inspectieverslagen van het hoger onderwijs. In de tekst van de indicatoren staat dat men in de toekomst zal trachten ook deze cijfers te publiceren.

Hiermee bedoel ik niet dat er geen probleem bestaat. We weten al lang dat de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs een probleem vormt. De VLOR heeft daar een advies over uitgebracht. Dat is een zeer waardevol werkstuk, waar we de komende jaren zeker een aantal elementen

van zullen overnemen. Een van die gesuggereerde en zeer bruikbare maatregelen is een betere keuzebegeleiding van de leerlingen in het secundair onderwijs. Dat staat immers nog in de kinderschoenen. Op dat vlak wordt er heel weinig aan leerlingenbegeleiding gedaan. Er zijn wel beurzen, maar de leerling vindt in de stapel documentatie zijn weg niet. Dat zou beter gebeuren onder begeleiding van iemand die thuis is in die sector.

Ook zijn de leerkrachten in het secundair onderwijs vaak heel onvolledig geïnformeerd over de mogelijkheden in het hoger onderwijs. Heel veel leerkrachten scholen zich op dat vlak te weinig bij. Te vaak gaan ze af op wat ze zelf ervaren hebben als student, maar die ervaring is vaak tien of meer jaar oud. Terzake pleit ik dus voor een betere informatie en zelfs voor navorming voor de leerkrachten van de hoogste jaren van het secundair onderwijs. Eigenlijk is het keuzeproces iets waarmee men moet beginnen in de basisschool. Het leren kiezen is niet zo eenvoudig : het vereist een zeer duidelijk zelfbeeld en een correct beeld van het aanbod.

In het eerste jaar van het hoger onderwijs, in dit geval het universitair onderwijs, bespeurt men de neiging om de student aan zijn lot over te laten. Ook daaraan moet worden gesleuteld. Op dit vlak verrichten een aantal faculteiten en universiteiten schitterend werk. Maar er zijn anderen die zich dat eerste jaar beperken tot doceren, zonder aan begeleiding te doen.

Ten slotte moet een en ander worden geplaatst in de optimalisering van het hoger onderwijs. We hebben reeds gesteld dat er moet worden nagedacht over het creëren van meer overgangs- en brugmogelijkheden tussen universiteit en hoger onderwijs, en omgekeerd. Indien een student dan bijvoorbeeld na enkele maanden merkt dat hij verkeerd gekozen heeft, dan kan hij gemakkelijker overstappen naar een andere studierichting of universiteit dan nu het geval is.

Dit is dus een heel belangrijk en actueel onderwerp, waarover we de volgende maanden zeker nog intensief van gedachten moeten wisselen. Dit past immers niet alleen in het kader van de overgang tussen secundair en hoger onderwijs, maar ook in de discussie over de optimalisering van het hoger onderwijs. Het toelatingsbeleid in het algemeen maakt daar deel van uit.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Ik dank de minister voor het uitgebreide antwoord. Ik onthoud dat de cijfers waarvan sprake was, enigszins vertekend zijn, daar het hoger onderwijs niet is opgenomen in de publicatie inzake de Vlaamse onderwijsindicatoren. Ik onthoud verder dat de VLOR een werkstuk klaar heeft om de studiekeuzebegeleiding in betere banen te leiden. Daar was ik trouwens ook van op de hoogte. U pleit tevens voor een betere navorming, ook van de leerkrachten van het laatste jaar van het secundair onderwijs. En u breekt een lans voor de optimalisering van het hoger onderwijs, meer bepaald inzake de mogelijkheid tot overstap van de ene studierichting naar de andere, en van de universiteit naar het hoger onderwijs.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op dinsdag 22 februari 2000 om 14 uur en op woensdag 23 februari 2000 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 15.06 uur.*
